

Varberg 17 mars 2016

Hälsning till Kvinnor för Mission

från Agneta Jürisoo

Under februari månad gjorde Birgitta Grimheden och jag en resa till Zimbabwe. Vi hade sedan länge bestämt att göra en resa tillsammans tillbaka till Manama där vi båda arbetat och levt i många år.

Här kommer några intryck och bilder från resan.

Det var fruktansvärt hett, ibland nästan olidligt. Hela södra Afrika hade en pågående värmebölja och det innebar för Manamas del temperaturer på stadiga 36 grader inomhus och säkert uppemot 44-45 utomhus. Det fanns ingen utomhustermometer så vi kan inte med säkerhet säga om det ev. var ännu högre temperaturer. 2013 innan jag lämnade Zimbabwe uppmättes rekord på 47 grader 2 gånger.

Trots värmen var det fantastiskt roligt att träffa vänner, arbetskamrater och nya människor. Att få se Manama och omgivningarna, floden, uppleva soluppgångar och färgstarka skymningsstunder, höra välkända ljud som bjällrorna från getter och åsnor och att åter få höra schakalerna om natten var en obeskrivlig upplevelse. På något sätt var vi hemma igen. Men nu får det vara nog med nostalgi, jag vill berätta om Thusanang, Manama sjukhuset, skolan och församlingen och lite om landet Zimbabwe som jag upplevde det.

Thusanang; programmet fortsätter sin verksamhet med ekonomiskt stöd från Svenska kyrkan som tidigare. Förra året utsåg Lutherska Kyrkan en ny koordinator för programmet. Han heter Urethabisitse Mathe och är en omtyckt man som tidigare arbetat på Thusanang som field officer (fältarbetare). Han har också erfarenhet från LDS (Lutheran Development Service), WV (World Vision) och UNICEF. Det känns roligt och hoppfullt att han nu får leda Thusanangs verksamhet in i framtiden. Mathe har en personlig kristen tro och en stor ödmjukhet inför uppdraget. Han och Thusanang behöver våra förböner.

AIDS situationen är fortsatt svår, trots många förbättringar i tillgänglighet på HIV testning och bromsmediciner är ca 20 % av befolkningen HIV smittade i Matabeleland. Det är en högre siffra än landet i övrigt som ligger på ca 14-15 %. Detta beror på olika socio och ekonomiska faktorer som t.ex. stor arbetslöshet med en väldigt rörlig befolkning som letar efter arbete i närliggande länder som Sydafrika och Botswana. I alla gränsstäder är förekomsten av HIV högre än på andra platser. Zimbabwe har ju gränser mot Sydafrika, Botswana, Zambia och Mocambique.

Fortfarande har kvinnor en underordnad roll i familj och samhälle vilket gör att de kan utnyttjas sexuellt. Särskilt unga flickor är en utsatt grupp. Mansrollen har under årens lopp kommit att bli mer och mer diffus i och med att männen inte har arbete och kan försörja sin familjer. Detta leder till att unga män inte lär sig ta ansvar och hänsyn i familj och samhälle. Zimbabwe har också en ostabil politisk situation där nya lagar och bestämmelser ändras med kort varsel. Ordet är inte fritt och man vet aldrig vad som kan hända nästa dag. Ostabila livssituationer ökar risken för våld, utnyttjande och förtryck på olika sätt och bidrar på så sätt till spridandet av HIV.

Thusanang fortsätter arbetet med hälsoupplýsning, rådgivning och stöd till utsatt grupper i samhället. Hemsjukvårdsarbetarna gör hembesök som tidigare. Eftersom fler och fler patienter mår bättre pg. bromsmedicinerna blir det färre sängliggande patienter att ta hand om jämfört med tidigare år. Detta är ju väldigt positivt men kräver samtidigt mycket uppföljning av hemsjukvårdarna att medicinerna tas på rätt sätt och att återbesök hos läkare inte glöms bort. Dessutom ses ett ökat

behov av allmän uppmuntran och rådgivning eftersom många har biverkningar av medicinerna och inte förstår hur viktigt det är med livslång behandling.

Mera tid kan användas till omvårdnad och tillsyn av föräldralösa barn. Dessutom har man mera tid för utbildning i hälsofrågor i byarna. Thusanang har en viktig uppgift i att möjliggöra skolgång för föräldralösa barn genom att betala skolavgifter och skoluniformer. Under 2015 fick 48 barn och ungdomar utbildningsstöd från Thusanang, samtidigt som ett antal kurser hölls för just dessa barn och ungdomar, kurser som handlar om hur man ska leva för att överleva, var man kan få hjälp, hur kyrkan kan vara ett stöd och vad man kan göra med enkla medel för att må bättre. På kurserna talar man också alltid om rättigheter och ansvar inom olika områden och hur pojkar och flickor, män och kvinnor kan hjälpas åt hemma och i samhället.

Manama sjukhus; har nu 2 unga zimbabwiska läkare som hjälps åt att förbättra omvårdnaden av patienterna och det medicinska handläggandet. Det var roligt att höra från personalen att saker och ting blivit bättre sen sist. Tyvärr är sjukhusets ekonomi väldigt ansträngd och det är svårt att köpa in tex tillräckligt med mediciner. Antalet förlossningar har ökat under förra året bl.a. p.g.a. att det nu finns bra läkare på plats som kan göra kejsarsnitt om det behövs.

Skolan; Manama High School fungerar bra och är under ständig utveckling och många nya byggnader har påbörjats och planeras. Pengar till detta dras in från skolavgifter och extra avgifter. Det fanns ett stort lärarlag med höga ambitioner och Manama High är en skola som fortfarande anses vara bra och hålla den standard som behövs.

Mest glädjande var kanske att se att man äntligen startat en liten Primary School som för tillfället är inhyst i bibelskolans lokaler. Det har länge behövts och nu kan personal på både sjukhuset och Manama High School skicka sina små barn till skolan på ett nära och säkert sätt. Tidigare fick småttingarna från första klass gå 4 km till Mabantu skolan. Detta gjorde att en del personal tidigare valde att flytta till Bulawayo när det var dags för skolgång för deras barn. Det är alltså ett stort framsteg, men kostar förstås mycket. Man har redan börjat bygga egna lokaler bakom bibelskolan men det kommer att ta tid att få in de medel som behövs för att avsluta bygget av klassrum och lärarbostad.

Församlingen, tyvärr hade den tidigare pastorn Makulubane slutat för pension, lite tidigare än han först tänkt så just nu fanns det ingen församlingspräst. Man räknade med att en präst skulle komma till församlingen i april. Under tiden hjälps man åts med att predika och prostens får ta hand om en del administration. Bibelskolans rektor är nu den tidigare prostens G Ndlovu och han kan också bistå vid behov.

Landet Zimbabwe; under ett kort besök hinner man inte göra så mycket bedömningar och analysera situationen så djupt, man har ju fullt upp med att träffa så många som möjligt och fylla på med information sedan sist. Tyvärr upplevde jag nog att Zimbabwe om möjligt kommit ytterligare en bit längre ner i utförsbacken. Fler arbetsplatser hade stängts, och alltså hade fler blivit arbetslösa. Mat och bränsle fanns tillgängligt men det var ändå en tung stämning, lite uppgivet. Ingenting är bättre så det och underförstått, det blir svårare och svårare att få vardagen att gå ihop. En del statsanställda har inte fått lön på flera månader, t.ex. de som arbetar vid järnvägen. Pengar är något man måste försöka skrapa ihop på annat sätt, ett jobb är ju bara ett jobb, inkomsterna finns på annat håll. Men det som alla talade om var hettan och torkan, mer än något annat var människor oroad över att det inte regnat och att detta medför kommande problem med att ha tillgång till mat åt alla.

Zimbabwe behöver våra förböner och vårt stöd på alla sätt.

Hälsningar Agneta Jürisoo och Birgitta Grimheden

Före detta prosten G Ndlovu läser välsignelsen utanför Manama kyrka

Personalen på Thusanang februari 2016

från vänster S Ndlovu, U Mathe, T Nare, G Dube, D Muleya, M Moyo och S Makhurane

Undersköterskan D Ndou Manama sjukhus

Manamas stora Baobaob träd

Manama Primary School, första klassen sjunger en rörelsesång